

На основу члана 60. став 5. Закона о заштити природе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/14) и члана 43. став 1. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08), на приједлог Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију, а по претходно прибављеном мишљењу надлежних министарстава, Влада Републике Српске, на 139. сједници одржаној 30.09.2021. године, доноси

ОДЛУКУ О ПРОГЛАШЕЊУ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ВРЕЛА САНЕ“

I

Овом одлуком проглашава се заштићеним подручје три карстна врела ријеке Сане, доњи ток ријеке Коране и пећина Мрачај, као споменик природе, под називом Споменик природе „Врела Сане“.

II

Основне вриједности Споменика природе „Врела Сане“ су изузетне хидролошке, хидрогеолошке, геоморфолошке и пејзажне карактеристике.

III

Споменик природе „Врела Сане“ простире се на подручју општина Мркоњић Град и Рибник, у укупној површини од 320,69 ха.

IV

1) Опис спољне границе Споменика природе „Врела Сане“ гласи:
Почетна тачка описа границе обухвата Споменика природе „Врела Сане“ полази из ломне тачке бр. 1 – 6406526, 4907848; односно са споја граница катастарских општина (у даљем тексту: К. О.) Јасенови Потоци, Врбљани Доњи 1 и Доња Пецка, гдје је уједно и граница општина Мркоњић Град и Рибник. Од ове тачке граница иде југоисточно границом катастарске честице (у даљем тексту: к. ч.) број 1240/1 (парцела је у обухвату) у К. О. Доња Пецка у општини Мркоњић Град, односно границом К. О. Доња Пецка и К. О. Јасенови Потоци до ломне тачке бр. 2 – 6408217, 4907717; одакле граница обухвата иде на сјевер на границу к. ч. 1243 у К. О. Доња Пецка, те даље границом к. ч. 1243, 1098, 1095, 1096, 1092, 1105, 1108, 1109, 1111, 1114, 1113, 1118, 1115, 1116, 1134, 1145, 1146, 1147, 1148,

2916 (парцела је у обухвату), те даље границом парцела к. ч. 2919, 2917, 2919, 2921, 2923, 2924, 2929, 2931 и 2933 у К. О. Врбљани Доњи 1 (парцеле су ван обухвата) гдје излази на ломну тачку бр. 13 – 6406429, 4908058, и одакле граница иде праволинијски на полазну тачку, односно на ломну тачку 1, пресијецајући праволинијски к. ч. 2852 у К. О. Врбљани Доњи 1.

2) Дефинисање границе Споменика природе „Врела Сане“ урађено је према дигиталним катастарским плановима у размјери 1 : 1.000, 1 : 2.500 и 1 : 5.000, те границама катастарских општина и ломним тачкама.

V

На цјелокупној површини Споменика природе „Врела Сане“ установљава се режим заштите II и III степена.

VI

1) Режим заштите II степена установљава се на простору од 267,48 ha и обухвата сливно подручје извора ријеке Сане, које се налази у обухвату заштићеног подручја, лијеvu обалу ријеке Коране и подручје пећине Мрачај са кањонским дијелом, а описано је према дигиталним катастарским плановима у размјери 1 : 1.000, 1 : 2.500 и 1 : 5.000, као и на основу ломних тачака, како слиједи:

2) Граница режима заштите II степена полази из ломне тачке бр. 1 – 6409675, 4908750, односно са крајњег источног дијела обухвата Споменика природе „Врела Сане“ и споја к. ч. 970, 969 и 1229 у К. О. Доња Пецка. Даље граница режима заштите II степена иде на запад, низводно, десном обалом ријеке Коране, границом к. ч. 1229 у К. О. Доња Пецка (парцела је у обухвату зоне) све до ломне тачке бр. 2 – 6407490, 4908904. Даље граница из ове тачке иде праволинијски на ломну тачку бр. 3 – 6407473, 4908907, пресијецајући ријеку Корану и к. ч. 1229 у К. О. Доња Пецка. Даље граница зоне иде праволинијски преко ломних тачака бр. 4 – 6407435, 4908911, бр. 5 – 6407399, 4908897 и бр. 6 – 6407388, 4908884, у којој граница излази на парцелу к. ч. 1239 у К. О. Доња Пецка, односно на десну обалу ријеке Сане. Даље граница зоне иде низводно ријеком Саном, десном обалом, односно границом к. ч. 1239 у К. О. Доња Пецка до ломне тачке бр. 7 – 6407430, 4908964. Из ове тачке, граница зоне иде границом к. ч. 1229 у К. О. Доња Пецка (парцела је у обухвату) до ломне тачке бр. 8 – 6407467, 4908909, а затим праволинијски иде источно на ломну тачку бр. 9 – 6407486, 4908912, пресијецајући парцелу к. ч. 1229. Даље граница зоне иде сјеверозападно границом к. ч. 1229 (парцела је у обухвату) на ломну тачку бр. 10 – 6407454, 4908966, те даље праволинијски ломним тачкама бр. 11 – 6407510, 4908974, бр. 12 – 6407572, 4908922, 13 – 6407625, 4908934, бр. 14 – 6407988, 4909147 и бр. 15 – 6408066, 4909199, у којој излази на границу к. ч. 799 у К. О. Доња Пецка.

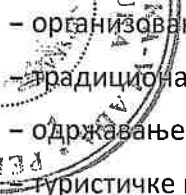
употреба средстава за заштиту биљака, осим у случају сузбијања карантинских или регулисаних некарантинских штетних организама и других штетних организама у складу са посебним прописом,

- тровање дивљих животиња,
- промјена водног режима,
- изградња хидроенергетских објеката,
- извођење грађевинских радова који могу проузроковати значајне неповољне и трајне промјене геоморфолошких и хидролошких обиљежја,
- обављање дјелатности и предузимање других радњи којима се уништава природа, односно угрожавају станишта,
- промјена морфологије терена,
- уклањање травнатог покривача са површинским слојем,
- уклањање субмерзне и приобалне вегетације осим ради заштите и развоја заштићеног подручја,
- употреба хемијских средстава, осим ради активне заштите заштићеног подручја, у складу са посебним прописима,
- ометање, односно узнемиравање рибе у току мријеста,
- непланско порибљавање вода,
- постављање кавезних система или других објеката за узгој рибе,
- коришћење воде, њеног корита и обале као саобраћајнице за превоз грађе и кретање механизације,
- сјеча шуме осим ради унапређивања стања и очувања станишта, ријетких и угрожених врста,
- ометање, постављање непрописних знакова или скидање знакова којима се означава заштићено подручје, риболовна зона, посебно станиште, ревер, ловиште и друга,
- загађивање подземних водених токова, језера и извора,
- испуштање, уношење и остављање отровних материја, отпада и угинулих животиња, депоновање било које врсте отпада на мјестима која могу угрозити спелеолошки објекат путем текуће воде или слободним кретањем кроз подлогу.

- сакупљање и коришћење строго заштићених дивљих биљних и животињских врста, осим у научноистраживачке сврхе ради унапређивања природних вриједности, у складу са законским прописима,

- уношење алохтоних врста биљака, животиња и гљива,
- уношење инвазивних врста биљака, животиња и гљива,
- тровање дивљих животиња,
- промјена морфологије терена,
- експлоатација земље и минералних сировина,
- отварање депонија отпада,
- изградња хидроенергетских објеката,
- непланско порибљавање вода,
- ометање, односно узнемиравање рибе у току мријеста,
- неконтролисано паљење вегетације,
- привремено и трајно одлагање свих врста опасних и отпадних материја, као и транспорт опасног отпада,
- ометање, постављање непрописних знакова или скидање знакова којима се означава заштићено подручје, риболовна зона, посебно станиште, ревер, ловиште и друга,
- развој инфраструктуре која није усклађена са вриједностима, потенцијалима и капацитетима заштићеног простора намијењене развоју еколошког, руралног, здравственог, спортско-рекреативног вида и осталих видова туризма, у складу са принципима одрживог развоја,
- изградња објеката за депоновање отпада и других објеката којима би се могао загадити ваздух, вода и земљиште, те угрозити локално становништво и биодиверзитет,
- уништавање спелеолошких објеката (одлагање отпада, паљење ватре, уништавање пећинског накита),
- свако мијењање природног стања и станишних услова у спелеолошком објекту, његовом надземљу и непосредној близини осим у новооткривеном каналу гдје је дозвољено минимално проширење канала (помјерање камења које се обрушава) како се не би угрозила безбједност спелеолога и посјетитеља,
- све друге радње које на било који начин могу угрозити валоризоване вриједности подручја.

-
- организовано и индивидуално посјећивање простора,
 - традиционално коришћење простора од стране локалног становништва,
 - одржавање и уређење објеката геонасљеђа,
- туристичке посјете, организоване ђачке екскурзије.

XII

1) Управљање Спомеником природе „Врела Сане“ повјерава се Јавном предузећу шумарства „Шуме Републике Српске“, Шумском газдинству „Лисина“ у Мркоњић Граду и Шумском газдинству „Рибник“ у Рибнику (у даљем тексту: Управљач).

2) Управљач у обављању послова управљања Спомеником природе „Врела Сане“ обезбјеђује спровођење прописаних режима заштите и очување природног добра, у складу са Законом и овом одлуком.

XIII

1) Заштита, коришћење, управљање и развој Споменика природе „Врела Сане“ спроводи се на основу плана управљања.

2) Управљач је дужан да у року од двије године од дана доношења ове одлуке, припреми и достави Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство) Приједлог плана управљања, ради упућивања на усвајање Влади Републике Српске, у складу са Законом.

3) Годишњи извјештај о спровођењу плана управљања Управљач доставља Министарству до 15. марта текуће године за претходну годину.

XIV

1) До доношења Плана управљања, заштита и управљање Спомеником природе „Врела Сане“ спроводи се на основу Програма за спровођење мјера управљања (у даљем тексту: Програм управљања).

2) Програм управљања садржи планиране активности за реализацију циљева управљања прописаних Законом и мјере управљања прописане овом одлуком.

3) Управљач је дужан да донесе Програм управљања у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу ове одлуке, уз претходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства, у складу са Законом.

XV

1) Управљач је дужан да у року од годину дана од дана доношења ове одлуке донесе Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби (у даљем тексту: Правилник), ради ефикасније заштите заштићеног станишта, уз претходно прибављено мишљење Завода и сагласност Министарства, у складу са Законом.